Dinsdag, 3 Maart 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3542

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Indië's regering naar Bandoeng.

Ter Poorten vervangt Wavell. Van Mook oefent critiek uit.

Massa-aanval uit de lucht op Bandoeng.

PREMIER GERBRANDY SPREEKT TOT INDIË.

Premier Gerbrandy van de Nederlandse regering in ballingschap zond een radiorede uit naar Nederlands Oost Indië, waarbij hij zeide, dat zijn regering „al het mogelijke doet om u geallieerde versterkingen te zenden, die u in staat moeten stellen lang en hard toe te slaan."

Gerbrandy zeide: „Indië en in het biezonder Java zijn een der meest waardevolle sterkten van de zee in deze strijd. De vijand kan de aanval niet vermijden gelijk de Duitser de Krim niet kan vermijden in zijn streven naar het bezit van de Caucasus. Dat feit geeft ons de gelegenheid den vijand te slaan, want het is hier, dat hij het meest trefbaar wordt, hoe overmachtig zijn strijdkrachten ook mogen zijn" (Londen, (AP) 2.3).

COMMUNIQUÉ VAN BANDOENG.

Om 11.30 uur Curaçaose tijd meldde het Nederlandse commando: „Van wel ingelichte kringen wordt vernomen, dat de actie tegen de Japanse invasie-troepen zich op bevredigende wijze ontwikkelt. Hoewel in verband met het karakter der operaties geen biezonderheden kunnen worden gepubliceerd kan worden gezegd, dat de vijand flinke klappen kreeg. Tot nu toe werden geen inlichtingen ontvangen betreffende vijfde colonne activiteiten, terwijl overal waar onze troepen den vijand tegemoet gaan, zij met enthousiasme verwelkomd worden.

Hoewel er geen quaestie is van een directe bedreiging voor Batavia worden de belangrijke objectieven onbruikbaar gemaakt om elk risico uit te sluiten. De situatie in sommige delen van Java is blijkbaar critiek, doch de indringers „krijgen hamer- en tangslagen" (Bandoeng, (AP) 2.3).

DE GEALLIEERDE TROEPEN VALLEN AAN.

Nederlandse, Noordamerikaanse en Britse troepen sloegen gezamenlijk naar den Japansen indringer in krachtige uitgebreide tegenaanvallen, die — gelijk een weinig loslatend officieel overzicht zeide — „zich bevredigend hebben ontwikkeld", hoewel de situatie nog critiek bleef. Tot kort voor middernacht was er geen teken van enige nieuwe Japanse landing of de nadering van nieuwe invasie-treinen; hoewel de vijand belangrijke gebieden van dit eiland vasthoudt, was hij gedurende de laatste 48 uur niet in staat een nieuw houvast aan het strand te voegen bij zijn 3 eerste. In Batavia, de hoofdstad, werden belangrijke installaties vernietigd, doch slechts als voorzorgsmaatregel.

In de wilde dwarreling van het gevecht werd veel verborgen gehouden, doch onder de zichtbare gebeurtenissen was het gebruik van taxi-auto's als middel van transport — gelijk die, welke de schreeuwende Poilu's een generatie terug meevoerden om Parijs te redden — teneinde de mannen snel te brengen naar de fronten aan de stranden van Java's Noordkust.

De tweede phase van de slag om het sleutelpunt in de boog van Nederlands Indië en de laatste barricade voor de Indische Oceaan opende met het nemen van het initiatief door de Geallieerden. De Geallieerde luchtmacht bleef voortdurend in actie en deze actie was zó machtig, dat er enige aanwijzingen waren, dat ditmaal en voor de eerste maal de Japanners klaarblijkelijk gebrek hadden aan supérioriteit in de lucht. In de opsomming van de gevechten op Zondag maakte het Nederlandse Hoofdcommando bekend, dat Geallieerde gevechtsvliegtuigen 20 Japanse transportschepen aanvielen tussen Toebang en Rembang in de kustwateren ten Westen van de vlootbasis Soerabaia en de vijandelijke landingssloepen, met weinige uitzonderingen, verpletterden en tanks en troepen in zee smeten. (Door Witt Hancock, Bandoeng, (AP) 2.3).

ONTSTELLENDE JAPANSE VERLIEZEN.

Ingelichte kringen deelden mede, dat niettegenstaande de ontstellende verliezen, welke den indringers waren toegebracht door de Geallieerde luchtaanvallen en de gronddefensie, de Japanners, naar men meent, ongeveer 85.000 man op Java aan land hebben gezet. Hieraan werd toegevoegd: „Zij willen op zijn minst 10 divisies of 150.000 man verspelen voor de onderwerping van Java." Hun verliezen zijn zwaar geweest in manschappen, doch het zijn de verliezen in materiaal, die hen tot staan zullen brengen" (Londen, (AP) 2.3).

WAVELL ONTHEVEN VAN COMMANDO IN DE OOST.

Nederlanders nemen commando over.

De Noordamerikaanse Departementen van Oorlog en Marine maakten gezamenlijk bekend, dat Generaal Sir Archibald Percival Wavell ontheven is als commandant van de Verenigde Landen in Nederlands Oost Indië en zijn commando is overgenomen door de Nederlanders. Gemeld wordt, dat met goedkeuring van Koning George, Wavell is teruggekeerd naar zijn vroegere post als opperbevelhebber in Indië, welke thans de verantwoordelijkheid omvat voor de operaties in Birma en de samenwerking met China.

De bekendmaking zegt: „Na het verlies van Malakka en het binnentreden van de Japanners in Sumatra, hetgeen Birma van Nederlands Oost Indië scheidde, werd overeengekomen, dat het commando over de land-, zee- en luchtstrijdkrachten van de Verenigde Landen in Nederlands Oost Indië behoorde te worden gelaten aan de Nederlanders, die nog steeds alle beschikbare hulp verkrijgen van de Verenigde Landen." Verder zegt de verklaring nog: „Er is geen verandering in de huidige regelingen voor de algemene coördinatie van de strategische politiek in de oorlog tegen Japan" (Washington, (AP) 2.3).

Downingstreet No. 10 gaf een gelijke verklaring uit over Wavell als Washington (Londen, (AP) 2.3).

DE JAPANNERS MAKEN NERGENS VOORTGANG.

Het communiqué van het Nederlands Indisch Hoofdkwartier luidt als volgt: „In geen der drie gebieden van Java waar de vijand troepen aan land zette gedurende de nacht van Zaterdag op Zondag, is de vijand erin geslaagd voortgang te maken sedert de infiltratie, die gedurende het verloop van Zondag werd uitgevoerd. Op verschillende punten zijn onze troepen, die een schitterende offensieve geest getoond hebben, in nauw contact met den vijand. Gedurende een aanval op een door den vijand bezet vliegveld werden ongeveer 10 O-gevechtsvliegtuigen van de Japanse marine, die op het punt stonden op te stijgen met machinegeweren beschoten en met hun bemanningen buiten gevecht gesteld. Onze bommenwerpers plaatsten voltreffers op 2 Japanse transportschepen respectievelijk van 10.000 en 8000 ton, die nabij de kust van Java lagen. Verder ontplofte een bom tussen 3 watervliegtuigen, die opstegen. 2 Daarvan werden vernield. Een duikboot van de Nederlandse Marine bracht een grote vijandelijke tanker tot zinken nabij de kust van Java" (Batavia, (AP) 3.3).

NEDERLANDS INDISCHE REGERING VERHUISD.

De Regering van Nederlands Oost Indië is verplaatst van Batavia naar Bandoeng, waar zij zich gevoegd heeft bij het Militaire Hoofdkwartier. Deze bekendmaking werd gedaan door Dr. W. G. Peekema van het Nederlandse Ministerie van Koloniën.

Peekema zeide: „Java kan het niet veel langer uithouden, tenzij versterkingen arriveren." Hij zeide: „Wij hebben verschrikkelijke verliezen geleden en de kansen voor versterkingen zijn tamelijk gering. Luchtversterkingen zijn absoluut noodzakelijk voor een verlengde weerstand aan de Japanners" (Londen, (AP) 3.3).

VAN MOOK CRITISEERT.

Een bericht van de „Daily Mail" uit Bandoeng luidt als volgt: „Luitenant Gouverneur Generaal Van Mook van Nederlands Indië becritiseerde het Geallieerde Commando in de Stille Oceaan en verklaarde: „Dit is een oorlog geweest van verloren kansen." Van Mook zeide, dat de Japanners slechts door vlootstrijdkrachten met effect konden worden tegengehouden. Hieraan voegde hij toe: „Openhartig sprekende, heeft men toegestaan, dat de toestand verergerde, niet zo zeer door onvoldoende materialen of versterkingen als door het nalaten van offensieve tactieken. Zeker hebben wij Nederlanders enige schuld. De Amerikanen zijn ook gedeeltelijk verantwoordelijk. De Britten zijn evenzo gedeeltelijk verantwoordelijk" (Londen, (AP) 3.3).

VERREIKENDE BESLISSINGEN.

Terwijl de Slag van Java met de bedreiging voor Australië en Nieuw Zeeland heden woedde, maakte Premier John Curtin bekend, dat verreikende beslissingen over de offensieve en defensieve strategie bereikt zijn door de Oorlogsraad van het Gemenebest in een zitting, die twee dagen duurde en welke werd bijgewoond door vertegenwoordigers van Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten.

De beslissingen vereisen slechts de goedkeuring van Roosevelt en Churchill alvorens zij in werking kunnen worden gesteld. Curtin zeide, dat de Raad, waarin zowel de Australische regering als de oppositie vertegenwoordigd zijn, beslissingen genomen heeft betreffende het plan, waarin niet alleen de strategie binnen Australië, doch ook de gehele zone van het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan vervat zijn, inhoudende de bescherming van de belangrijke zeewegen, het onderhouden van de voorraden en gebaseerd op het uitzicht, dat spoedig een grote militaire actie zou kunnen worden gericht tegen Australië en Nieuw Zeeland. Dit plan werd goedgekeurd nadat de technische adviseurs waren gehoord. Men gelooft, dat het plan geformuleerd is met veronderstelling, dat de operaties in de naaste toekomst hoofdzakelijk in de lucht en op zee zullen plaats hebben. De „Melbourne Herald" zeide, dat veiligheidsredenen beletten „zekere belangwekkende onthullingen te doen, die de regering anders gaarne doen zou en welke naar het vermeent enthousiast zouden worden ontvangen."

Het Oorlogscabinet komt Woensdag [morgen] bijeen, wanneer men denkt de antwoorden uit Washington en Londen ontvangen te zullen hebben (Melbourne, (AP) 2.3).

ROOSEVELT REORGANISEERT HET LEGER.

Roosevelt reorganiseerde het leger in drie aparte eenheden, die bekend zullen staan als de leger-grondstrijdkrachten, leger-luchtstrijdkrachten en voorraaddiensten, elk voor de zorg van een bevelvoerenden Generaal.

Roosevelt gaf een order uit, welke voorziet in het coördineren van de bestaande organisaties en machtigde den Secretaris van Oorlog nieuwe departementen te vormen voor het omvatten van de taak-strijdkrachten, bases-commando's, defensie-commando's commando's in de operatiegebieden en andere commando's welke hij nodig acht (Washington, (AP) 2.2).

33 MILLIARD VOOR HET U.S.A.-LEGER.

De Senaat keurde een aanbestedingswet goed tot een bedrag van $ 32.762.737.900 voor het leger na te zijn ingelicht door Generaal George C. Marshall, dat „wij ermee moeten voortgaan de oorlog naar den vijand te brengen." Vervolgens werd de wet naar het Huis teruggezonden (Washington, (AP) 2.3).

CONFLICT TUSSEN KERK EN AUTORITEITEN IN NOORWEGEN.

Persberichten deelden mede, dat er een steeds groter wordend conflict ontstaat tussen Kerk en autoriteiten in Noorwegen, hetgeen het aftreden veroorzaakt heeft van 6 Noorse Bisschoppen, gelijk werd bekend gemaakt in een Herderlijke Brief, die gisteren in alle Noorse kerken werd voorgelezen.

Op 14 Februari richtten alle Noorse Bisschoppen een gemeenschappelijke brief aan Ragnar Skanke, Minister van Kerk en Educatie in de Quisling-regering, waarin zij betogen, dat „het recht voor het doen toedienen van het Doopsel bij de ouders berust, die verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen." Skanke antwoordde hierop, dat de Staat het hoogste gezag bekleedt in het land.

Over geheel Noorwegen verklaarden de helpers der Bisschoppen zich solidair met hun Oversten en later voegde de Geestelijkheid van Oslo zich bij hen. Vernomen wordt, dat Bisschop Storen van Trondheim en Bisschop Berggrav van Oslo gedwongen zijn zich tweemaal per dag bij de politie te melden (Stockholm, (AP) 2.3).

[De in dit bericht genoemde kerk is de Lutherse kerk van Noorwegen, die ook bisschoppen kent in de trant van moderatoren. — Red.]

HERTOG D'AOSTA ERNSTIG ZIEK.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat de Hertog d'Aosta, de vroegere commandant van de Italiaanse troepen in Ethiopië, lijdt aan tuberculosis en dat zijn toestand snel verergert (Nairobi, (AP) 2.3).

Het nieuws van vandaag.

Het goede nieuws van Java is vandaag, dat de Japanners geen voortgang hebben kunnen maken op hun drie invasiepunten. De Nederlandse troepen doen tegenaanvallen, terwijl de Geallieerde luchtmacht het overwicht schijnt te hebben in de strijd (blz. 1).

Het slechte nieuws is, dat de Regering van Nederlands Oost Indië de hoofdstad Batavia verlaten heeft en naar Bandoeng getrokken is, op welke stad de Japanners nu een massa-luchtaanval gedaan hebben.

Dr. W. C. Peekema van het Nederlandse Ministerie van Koloniën te Londen, die eind Mei 1941 tegelijk met Minister Charles Welter Curaçao bezocht, drukte zich verder zeer pessimistisch uit door te zeggen, dat Java het niet veel langer kan uithouden en de Nederlanders verschrikkelijke verliezen geleden hebben (blz. 1).

Generaal Wavell is Commandant af in onze Oost. De Nederlanders hebben het commando overgenomen. Dus het driemanschap Ter Poorten-Helfrich-Van Oyen. Is dit een goed of een kwaad teken? In elk geval heeft Luitenant Gouverneur Van Mook critiek uitgeoefend op de oorlogvoering en verklaarde hij, dat „deze oorlog er een geweest is van verloren kansen".

Van Mook — de offensieve man — was van mening, dat men teveel een defensie-spelletje gespeeld heeft. (blz. 1).

President Roosevelt heeft het Noordamerikaanse Departement van Oorlog enigszins gereorganiseerd en de legerstrijdkachten verdeeld in 3 diensten (blz. 1).

Het Sittangfront in Birma is onveranderd. Elke dag worden er meer Japanse vliegtuigen uit de lucht geschoten door de Raf en de Noordamerikaanse lucht-acrobaten (blz. 3).

De Russen zetten hun offensief voort en beletten alle aanvoer van voorraden en versterkingen door de lucht naar het omsingelde Duitse leger bij Staraya Russa (blz. 3).

In de Philippijnen hebben de leiders van 10.000 Moro's nog de eed afgelegd den Jap te zullen bestrijden tot de dood. Met hun scherpe krissen, darongs, cam pilans, bolo's, taba's en speren zullen zij de Japanners wel een kopje kleiner kunnen maken (blz. 3).

De Hertog d'Aosta, ex-Onderkoning van Ethiopië is dood (blz. 3).

De Nieuwe discipline van het Nieuwe leger.

De weinige weken, dat een Noordamerikaans leger hier op Aruba en Curaçao is, is velen het verschil tussen een leger van het Westelijk halfrond en uit het oude Europa opgevallen. Hier de niet erg flatterende en niet mooie, maar wel erg practische uniform — daar de pompeuze uniformen (de Amerikanen hebben ook rijkere uniforms, maar „we came for business only" was het antwoord van een Amerikaan wien de Amigoe-man vroeg naar zijn uniform; hij had het thuisgelaten, evenals zijn kameraden; indien wij goed zijn ingelicht hebben slechts de twee hoogsten hun tropenuniform medegebracht om bij den Gouverneur op bezoek te kunnen gaan.

Daar groeperen de Amerikanen zich. De kolonel komt er aan, trekt een pijp uit zijn zak, steekt er de brand in. Als alles klaar is zegt hij gemoedelijk: „Are you all ready, come on then, boys", en daar gaat het, de kolonel met zijn pijp voorop.

In de grote zaal van de soldaten zat een van de hoogst aanwezige militairen. Een „gewoon soldaat" komt er langs, neemt zijn portefeuille uit zijn zak, laat een foto zien: „This my girl friend, you like her?"

Dit zijn alle dingen, die voor de meesten onzer nieuw zijn. Velen hier zullen zelfs zeggen: dat kan niet, daar wordt de krijgstucht mede aangetast, dat is geen discipline. Zonder natuurlijk critiek uit te willen oefenen op de Europese gewoonte, ook zonder adhaesie te betuigen met de nieuwe methoden van het Amerikaanse leger, toch is het aardig in verband met de aanwezigheid van de Noordamerikaanse troepen op Aruba en Curaçao het volgende artikel, overgenomen uit het Maart nummer van de „Reader's Digest", dat het weer overgenomen heeft van de „The American Legion Magazine" aan ons, Curaçaoënaars en Europeanen, dit zeer interessante artikel voor te leggen. Het moge dienen toenadering te brengen tussen onze beide geallieerde legers.

Het motto van het artikel is „It's the little human touches that build better soldiers"......

Soldaat en generaal.

„Generaal", zei de ernstige, jonge 'gewoon soldaat', „nu U toch op inspectie in het kamp bent, moest U eens in het nieuwe lucht-alarm gebouw gaan kijken — het is er biezonder interessant".

Vroeger zou die soldaat scherp terecht gewezen of zelfs disciplinair gestraft zijn, omdat hij „een gebrek aan respect voor zijn officieren" vertoonde. Maar Generaal George C. Marshall, chef van de Generale Staf van het Noordamerikaanse leger, ging werkelijk het nieuwe lucht-alarm gebouw bezichtigen, vond het werkelijk biezonder interessant, — en kwam terug om dat aan den soldaat te vertellen.

De Chef van de Generale Staf gaf een voorbeeld voor de andere officieren van het tegenwoordige leger. De soldaat had initiatief getoond; in de moderne oorlogvoering is initiatief onbetaalbaar en etiquette niet. De moderne infanterie vecht met haar troepen zo wijd verspreid, dat de vroegere, indrukwekkende „stem van het gezag", nu een geluid in de radio-telefoon is. Het massa-gevoel, dat de moed in vroegere legers opschroefde is verdwenen en kleine groepjes werken afzonderlijk op een nog nooit voorgekomen schaal. En toch moet er samenwerking zijn met vliegtuigen, tanks en batterijen.

Begrijpende samenwerking en geen dom, machinaal onderwerpen.

De Generale Staf heeft, na rijp beraad, besloten, dat in het moderne leger een begrijpende samenwerking ontwikkeld moet worden, in plaats van het domme, onbegrijpende gedrag van een machine-mens. De troepen moeten weten waar het om gaat en wat ze moeten doen, niet alleen, als zij nauwkeurig gedetailleerde instructies hebben, maar ook, als ze op zichzelf moeten werken. De hoofdofficieren geven hierin het voorbeeld en verspreiden de nieuwe geest onder alle officieren, die bij de troepen behoren. Het oude systeem van „kiezen op elkaar" is nog niet helemaal verdwenen, maar het is bezig.

Zo krijgt bijvoorbeeld elke soldaat de kans om zijn eigen patrouille te commanderen. Of hij het nu goed of slecht doe, in ieder geval leert hij, dat „officier zijn moeilijker is, dan het lijkt".

Goede officieren zorgen ervoor, dat de manschappen hun zelf-respect behouden. Een generaal kwam bij een groepje staan, waarin een korporaal de werking van een nieuwe mortier aan het uitleggen was. Toen deze 'hoge' erbij stond kon de korporaal geen woord meer uitbrengen. De generaal begreep, dat de korporaal zijn prestige bij de mannen verliezen zou, kwam een stapje dichterbij en fluisterde „Klets er niet verder over — laat het ze zien" en, helemaal opgelucht, gaf de korporaal een uitstekende demonstratie.

Luitenant Generaal Ben Lear werd aangeroepen door een schildwacht en wist het wachtwoord niet. De schildwacht zei: „Zo iets heb ik nog nooit meegemaakt. Wat zoudt U doen als U in mijn schoenen stond?" „Meenemen naar de wacht", antwoordde de generaal" en de dankbare schildwacht bracht onmiddellijk Generaal Lear op.

De legerleiding vertelt den soldaten het „waarom". Tijdens de manoeuvres in Carolina kreeg iedere soldaat een beschrijving wat gedaan wordt door de infanterie, cavalerie, artillerie, gepantserde macht en luchtmacht.

's Avonds aan het kampvuur werden de problemen van de afgelopen dag besproken: „Kapitein" vroeg een gewoon soldaat, „vanmorgen hebben we zus en zo gedaan. Waarom juist zo?" De manschappen waren hevig geïnteresseerd en de officieren werkelijk hulpvaardig.

Redelijke mensen moeten redelijk behandeld worden.

Voor de manoeuvres in Tennessee de vorige lente, verzamelde Generaal Patton zijn gehele Gepantserde Divisie, 12.000 man sterk, in een boks-arene en legde het gehele programma uit. Na de manoeuvres verzamelde hij ze weer. Op de muur was een geweldige kaart van het terrein opgehangen en met een lange hengel wees de generaal aan wat zijn divisie had gedaan en waarom.

De grootste demonstratie van het idee „vertel ze waarom" is gegeven door Generaal Lear, voor wiens Second Midwestern Army lezingen zijn gehouden over Amerikaanse geschiedenis, democratie, totalitarisme, en deze oorlog. Zijn mannen weten waarom ze vechten..

Een tweede reden voor de nieuwe discipline is, dat het Noordamerikaanse leger het intelligentste en best opgeleide leger ter wereld is. De gemiddelde soldaat heeft 3-jarige HBS en het is begrijpelijk, dat een ervaren officier opmerkte, dat het belachelijk zou zijn

over dergelijke mensen baasje te spelen.

Hoewel vriendelijkheid nooit iets biezonders is geweest in het leger, gaat men tegenwoordig verder dan vroeger. Toen Generaal Majoor Devers ergens het commando over kwam nemen, stonden alle manschappen op een koude morgen aangetreden in hun katoenen uniformen. Direct deed hij zijn jas uit en stond in hemdsmouwen, terwijl 8000 man voorbij marcheerden. Een Generaal Majoor leende een benzine-kacheltje aan een verkleumden militairen agent; een kolonel gaf zijn overjas, met onderscheidingstekens en al aan een anderen militairen verkeersagent.

Officieren behoeven niet langer hun commando's te schreeuwen om goede resultaten te krijgen. In plaats van te commanderen, zei een kolonel van de infanterie: We gaan die kant op, om de flank van den vijand aan te vallen" en spontaan ging zijn troep in de looppas over. Commando's worden dikwijls als een verzoek ingekleed: „Wil je die zandzakken even daar heen brengen, Jansen?".

Toen bleek, dat vele soldaten van een nieuwe lichting een beetje heimwee hadden, kregen ze postpapier; „Schrijf naar huis, wat jullie hier doen", zei de kapitein, „dat helpt je om het goed te onthouden en vrolijkt jezelf en de mensen thuis op". Het gezegde: „Als het je in het leger niet naar je zin is, ga het dan aan den Generaal vertellen", is tegenwoordig geen grapje meer. Generaals nodigen hun manschappen soms uit tot een bezoek.

Een soldaat merkte op, dat het gemakkelijker was om den generaal te spreken te krijgen, dan zijn eigen korporaal. Generaals in burger nemen dikwijls dienstplichtigen in hun auto mee en informeren naar de toestanden, onderzoeken klachten.

De methoden van „laat het ze zien", begint met een tocht langs alle uitrustingsstukken; de recruten maken aantekeningen uit de uitleggingen, die daarbij gegeven worden.

Ze krijgen ook films te zien, waarin alles, van het opzetten van een tent tot het afschieten van een stuk luchtafweergeschut, wordt gedemonstreerd. Een bepaalde divisie maakte een klein toneelstukje, waarin stomme recruten alles fout doen, wat ze maar kunnen. Het publiek van soldaten bulderde — en leerde het lesje zonder moeite.

In het nieuwe leger wordt die officier het hoogst aangeslagen, die het best het initiatief en zelfstandig beoordelen naar voren brengt.

Een sergeant vertelde: „De scheidsrechter bepaalde, dat mijn patrouille geheel gedood was, door machinegeweervuur, toen we zonder dekking een stuk open terrein overstaken. Even later kwam er een generaal-majoor aan. Sergeant, zei hij, toen je als kleine jongen appeltjes ging gappen, ging je toen naar de boomgaard door de voortuin en langs de voordeur of klom je achteraan ergens over een hek? Zie je daar die laagte vol met struikgewas? Als je daar nu...

U hebt gelijk, generaal, gaf ik toe; krijg ik nog een kans? Goed, zei de generaal, en maak er dan een voorbeeld voor je hele compagnie van. En daar hebben we ons aan gehouden, besloot de sergeant.

Wat denk je van de officieren?

Het departement van Oorlog heeft kort geleden een voorbeeld gegeven, zoals nog nooit in de legergeschiedenis is voorgekomen, van het respect, dat het voor de mening van den gewonen soldaat heeft. Aan een groep van 3000 soldaten werd een circulaire gestuurd met 118 vragen. „Vul de antwoorden in, maar schrijf je naam er niet op", werd erbij gezegd, en „we zullen niet over je schouder kijken".

De vragenlijst begon met: „Ben je gesteld op je officieren? Waarom? Waarom niet?" Zo ging het verder om te besluiten met: „Hoe kunnen we betere soldaten van jullie maken en hoe een beter leger?"

Uit de antwoorden bleek, dat het nieuwe leger de pogingen van de officieren om de discipline minder strak te maken en om de samenwerking te bevorderen, zeer op prijs te stellen.

„De manschappen kankeren niet meer zo op hun officieren als vroeger", vertelde een sergeant. „En waarom zouden we kankeren?" vroegen alle soorten soldaten. „We hebben goede officieren, die ons vertellen, wat ze doen en waarom, zodat we door kunnen gaan, als zij soms gedood worden".

Sommige oudere manschappen en officieren waren bang, dat de nieuwe discipline luiheid en loomheid zou bevorderen. Dat is niet het geval. De nieuwe discipline heeft minder wandaden tot gevolg. Toen na de manoeuvres in Carolina 300.000 soldaten in een dag betaald werden, had de 600 man militaire politie zo goed als niets te doen.

Het tegenwoordige leger weet, dat de geschiedenis vol is van voorbeelden, waarin goed gedisciplineerde soldaten stand hielden, terwijl andere, verslapt door officieren, die zich erop toelegden om een „fijne kerel" te zijn, moesten terugtrekken. Daarom weten ze, dat ieder moet doen, wat hem gezegd wordt. Hoewel de officieren te velde overbodig geklap met de hielen laten schieten, hetzelfde voedsel eten, zelfs in dezelfde tent slapen, blijft toch de noodzakelijke discipline streng gehandhaafd.

Generaal Marshall zegt, dat het doel van de nieuwe discipline is het bereiken van „een prettige en begrijpende onderwerping van de persoon tot het welzijn van het geheel". Of, zoals een militair attaché opmerkte: „De vrije, intelligente discipline van het Amerikaanse leger is de bron van zijn kracht".

CURACAO.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.16 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.20 uur.

NIET VOLDOENDE VERDUISTERD.

Bij de gisteravond gehouden contrôle op de afscherming van motorvoertuigen werden bij de volgende auto's lichte overtredingen geconstateerd, t.w. achterlicht niet voldoende afgeschermd, spleten wijder dan 1 cm. (uitgerekt), nummerplaatverlichting niet voldoende afgeschermd enz.:

294-C; 2713-C; 1963-C; 1433-C; 3353-C; 1170-C; 2301-C; 1855-C; 424-C, terwijl de bestuurders van onderstaande auto's in ernstige overtreding waren: 56-C; 1862-C; 2017-C.

Van het perceel Julianaplein 42 en het Postkantoor is het licht afgesneden wegens onvoldoende verduistering.

VERGADERING DER STATEN VAN CURAÇAO.

Gisteravond vergaderden de Staten van Curaçao in een hel verlichte Statenzaal, die de ogen pijn deed vergeleken bij de door maan en mens verduisterde buitenwereld.

In behandeling kwam de „Ontwerp-landsverordening houdende regelen teneinde onder de huidige buitengewone omstandigheden een doelmatige verdeling van goederen in het belang van de volkshuishouding en de verdediging van het gebiedsdeel mogelijk te maken."

De Staten hadden in de stukken gevraagd de uitvoering van deze landsverordening met de nodige voorzichtigheid toe te passen. Een bestuursgemachtigde was door de Egyptische duisternis heengetrokken om te verklaren, dat het Bestuur dit inderdaad doen zou.

En hiermede was de vergadering afgelopen.

INGENIEUR CORNELIS VAN PUTTEN †.

Op 29 Januari van dit jaar schreven wij over Ingenieur Cornelis van Putten, den Directeur van de Nederlands Indische Gasmaatschappij alhier, die zich uit zijn werkzaamheden terugtrok om een welverdiende rust te gaan genieten. Nu ruim een maand later staan wij bij zijn stoffelijk overschot.

Talrijk velen, vooral onder het personeel van de Gasmaatschappij, zullen onder de indruk zijn van dit snelle sterven. En zij zullen zich herinneren het vele goede, dat directeur Van Putten voor zijn personeel gedaan heeft. Terwijl zijn werk en leven nog in de volle belangstelling stond van allen, die hem kenden, is hij heengegaan.

De jaren hebben hem niet in vergetelheid gebracht. De mensen hebben hem niet vergeten en zo, omringd van veel dankbaarheid en toegenegenheid, scheidde hij uit het leven.

Moge God hem lonen voor alles, wat hij zijnen medemensen schonk.

UITBREIDING STOEP-REDACTIE

De redactie van „De Stoep" wordt uitgebreid met **Adriaan van der Veen** te New York. De Heer Van der Veen is oud-redacteur van het vroegere orgaan der Nederlandse jongeren „Werk" (voor Nederland en Vlaanderen, de twee Nederlandse redacteuren waren Van der Veen en Ed. Hoornik). Bij het uitbreken van de Nederlands-Duitse oorlog was Van der Veen op dienstreis in de Verenigde Staten om voor het gezelschap van Cor van der Lugt-Melsert Amerikaanse toneelstukken te bestuderen in verband met eventuele opvoering in Nederland.

DR. WILLEM W. DE REGT TERUG.

Doctor Willem William de Regt, geneesheer-directeur van Rustoord „Groot Kwartier", zal de 15e dezer maand weer op Curaçao terugkeren.

DE G.P.D. SPREEKT.

Hedenavond van 20 tot 20.30 uur houdt de chef van de Gouvernementspersdienst een radio-rede.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:
Otrabanda: Centraal.
Punda: Wilhelmina.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.50	52.25
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

Van de Fronten.

DE RUSSISCHE LUCHTMACHT STAAT KLAAR.

De voorspelling, dat de Russische luchtmacht het zal opnemen tegen elk tegen-offensief, dat de Luftwaffe kan uitvoeren, werd gedaan door Sectie-commandant Ramsbothen Isherwood van de Royal Airforce, die teruggekeerd is van actieve operaties in Rusland. Hij verklaarde, dat de Russische luchtmacht even goed is uitgerust als enige andere in de wereld. Hij zeide, dat de Russen gevechtsvliegtuigen hebben, die sneller zijn dan de Hurricanes. Verder verklaarde hij, dat de Russische vliegers even goed zijn als welke andere ook ter wereld. De Russische luchtafweerdefensies bij de vliegvelden zijn „wonderbaarlijk doeltreffend". Junkers 88, die een vliegveld aanvielen, werden alle neergeschoten door het afweergeschut.

Eenieder is een strijder in actieve sectoren. Vrouwelijke arbeiders rond de vliegvelden, die overeenkomen met de Britse vrouwelijke hulpdiensten voor de luchtmacht, dragen grote pistolen in holsters en zij weten die klaarblijkelijk te gebruiken ook. De Britten onthulden, dat een afdeling van de Royal Airforce, welke boven de Russische slagvelden had gevochten, enkele weken geleden terugkeerde, doch dat honderden Hurricanes waren achtergelaten voor de Russische vliegers om den gemeenschappelijken vijand aan te vallen (Londen, (AP) 2,3).

RUSSEN LEREN DUIKBOOT-TACTIEKEN VAN BRITTEN.

Het Britse Ministerie van Informatie onthulde, dat Britse marine-officieren in Rusland hun ondervindingen van de duikbootoorlog „doorgeven" aan Russische duikbootcommandanten en bemanningen. Een Britse officier zeide, dat Britse officieren, die in een Noordelijke haven gestationneerd zijn om „samen te werken" met de Russen, onder de indruk zijn van de energie zowel van mannen als vrouwen. Zij zeiden, dat de Russen van 12 tot 16 uur per dag werkten bij het „bouwen van fortificaties en het graven van tunnels door harde rotsen" (Londen, (AP) 2.3).

ALLE DUITSE POGINGEN VERIJDELD.

Gemeld wordt, dat de Russen gestadig de pogingen van de nazies verijdelen om door de lucht versterkingen aan te voeren voor het Duitse leger, dat gevangen zit in de Staraya Russa sector. Intussen vergroten de Russen hun vrije zone rond Leningrad 140 mijl verder naar het Noorden en openen zij een nieuwe aanval op Charkov in het Zuiden. Het feit, dat de Duitsers zulke aanhoudende pogingen doen om het omsingelde 16e leger te Staraya Russa door de lucht van voorraden te voorzien, werd gezien als een teken, dat de 96.000 man aldaar zich in een zeer wanhopige positie bevinden. Het Rode leger is reeds binnen het zicht van de puinhopen der gebouwen, die eens een populaire badplaats waren en die de Duitsers hadden veranderd in een communicatie-basis. Russische bronnen zeiden, dat nazie-vliegers op afstanden opereren, die korter zijn als gewoonlijk, in wanhopige pogingen om de aanval van het Rode leger te stuiten en worden gedwongen gevechtsvliegtuigen te gebruiken ter vervanging van bommenwerpers.

De bronnen twijfelden eraan of de Duitse luchtmacht de operaties zou kunnen volhouden op dezelfde schaal als in de zomer van het vorig jaar.

In de aanval uit Leningrad zeide het Sovjet-communiqué, dat het garnizoen van het Rode leger 2 Duitse blokhuizen, 15 uitgegraven stellingen en 2 observatieposten heeft vernield en 1200 Duitsers heeft gedood binnen twee dagen. De intensiteit van dit gevecht werd ook door de Duitsers te kennen gegeven, die mededeelden, dat zij in 6 weken tijds 167 Sovjet-aanvallen hadden weerstaan. Een bericht uit Stockholm zeide, dat de Russen in de afgelopen week 20 mijl herwonnen aan het Leningradfront.

Aan het Centrale front ten Westen van Moskou zeiden Russische berichten, dat de aanval in de richting van Smolensk werd voortgezet, waarbij 2 Duitse infanterie bataljons werden opgeruimd hoewel de nazies in sommige gebieden tegenaanvallen uitvoerden. Ten Zuiden daarvan in het Donetsbekken maakt een ontijdige dooi het gaan moeilijk voor beide zijden, doch de Russen zeiden de artillerie naar voren te brengen voor een nieuwe aanval op Charkov, een sleutelpunt in de Zuidelijke campagne. Terwijl er geen Russische berichten van de Krim zijn, beweerden de Duitsers 4000 Sovjet-soldaten te hebben gedood en 66 tanks te hebben vernietigd op het schiereiland van Kerch. (Door Riley O'Sullivan, Londen, (AP) 2.3).

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Onze actie tegen den vijand op Java geeft aanleiding tot voldoening. Niettemin is de destructie van vitale installaties te Batavia begonnen, dit om geen enkel risico te nemen, ofschoon de stad geenszins onmiddellijk gevaar loopt. De troepen, die onophoudelijk naar de fronten vertrekken, worden door de inwoners der dorpen toegejuicht en geen enkel geval van 5e colonne-actie is gerapporteerd. Ofschoon geen biezonderheden over het verloop van de strijd worden medegedeeld, wordt verklaard, dat de onzen harde klappen aan den vijand toebrengen. Een Japans escadrille bommenwerpers werd tot tweemaal toe door onze gevechtsvliegtuigen van Bandoeng verdreven. Wellicht voor de eerste keer in de oorlog in de Stille Oceaan hebben de Japanners blijkbaar geen overwicht in de lucht.

Waarnemers merken op, dat de Japanse legers zeer onvoldoende hulp in de lucht hebben, terwijl juist de geallieerde bommenwerpers uiterst actief zijn op alle fronten en een voortdurende heen- en weer-dienst onderhouden tussen hun bases en de fronten.

De Japanners hebben geen nieuwe invasies meer verricht. En verder dan Soebang (40 mijl van Bandoeng) zijn zij niet gekomen.

Het schijnt, dat zij een drievoudige aanval, uit drie richtingen, op Bandoeng willen openen. Maar het terrein is zeer moeilijk en hun eventuele opmars zou door het opblazen van bruggen zeer bemoeilijkt kunnen worden. Een geallieerde luchtaanval werd gedaan op ongeveer 20 Japanse transportschepen bij Rembang en op landingssloepen, die vol bemand waren en waarvan vele met tanks waren beladen. Vele der sloepen werden door de onzen tot zinken gebracht en enige tanks werden vernietigd door onze bommen.

Onze troepen gedragen zich schitterend in de aanval. Op een door den vijand bezet vliegveld hebben wij met machinegeweervuur niet minder dan tien marine vliegtuigen, die juist klaar stonden om op te stijgen, buiten gevecht gesteld. Onze bommenwerpers hebben voltreffers geplaatst op twee Japanse transportschepen van respectievelijk 10.000 en 8000 ton, vlak bij de kust van Java.

Twee marinevliegtuigen werden in brand gebombardeerd. Een Nederlandse duikboot heeft ongeveer op dezelfde plaats een grote tanker tot zinken gebracht (Batavia — officieel — G.P.D. 3.3).

TOKIO MELDT VERLIEZEN VAN DE STRIJD IN MALAKKA.

De Japanse radio beweerde, dat volgens een communiqué van het Keizerlijke Hoofdkwartier 3.283 Japanse soldaten werden gedood en 6.101 andere werden gewond in de Malakka-campagne. Hieraan werd toegevoegd, dat de vijand 95.000 gevangenen en 15.000 achtergelaten doden verloor en dat 551 vliegtuigen werden neergeschoten of vernietigd. Verder werd beweerd, dat de Japanners 8 vliegtuigen verloren, 28 vermist worden en 36 andere beschadigd werden, hetgeen een totaal is van 72 (Londen, (AP) 2.3).

TULAGI DOOR JAP.-VLIEGTUIG AANGEVALLEN.

Het communiqué van Melbourne deelde mede, dat een Japanse vliegtuig Tulagi op de Britse Salomons-eilanden heeft gebombardeerd. Tulagi ligt op het eiland Florida en is de meest belangrijke stad van de Archipel ten Oosten van Nieuw Guinea. De stad werd reeds vroeger gebombardeerd (Melbourne, (AP) 2.3).

JAPANSE LANDINGSTROEPEN TERUGGEWORPEN.

Het Chinese communiqué maakte bekend, dat Japanse troepen werden teruggeworpen na te zijn geland aan de kust van de Tsjekiang provincie in de buurt van Siangsjan op ongeveer 150 mijl ten Zuiden van Shanghai.

De landing werd uitgevoerd van 10 zwaar beladen kleine stoomschepen onder een beschermend bombardement van 3 Japanse oorlogsschepen. Waarnemers waren van mening, dat de Japanners onderzochten of dat deel van de Chinese kust mogelijk geheime luchtbases verborg van waaruit vliegtuigen Japan zouden kunnen aanvallen. Na een felle weerstand van de Chinezen te hebben ondervonden trok de landingsgroep zich terug en scheepte zich wederom in (Chungking, (AP) 2.3).

WERELDNIEUWS.

DE HERTOG VAN AOSTA OVERLEDEN.

De Hertog van Aosta, onderkoning van Ethiopië, die oorlogsgevangene van de Britten werd, is overleden. De Hertog was de tweede neef van den Italiaansen Koning Vittorio Emanuele en was 41 jaar oud (Nairobi, (AP) 3.3).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Bandoeng:** Japanse vliegtuigen voerden heden een massa-aanval uit op Bandoeng.

— **Washington:** De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat de torpedojager „Jacob Jones" vóór het aanbreken van de dageraad op 28 Februari nabij de Atlantische kust getorpedeerd werd en dat slechts 11 man van de bemanning gered zijn.

— **Moskou:** Het Russisch middernachtelijk communiqué deelt mede, dat de Russische troepen de offensieve operaties voortzetten en in verschillende sectoren van het front verschillende bewoonde plaatsen bezet hebben. Het communiqué deelt verder mede, dat op 1 Maart 77 Duitse vliegtuigen vernield werden. Een aanvullend communiqué deelde mede, dat 11 bewoonde plaatsen aan het Zuidelijk front bevrijd werden.

— **Quito:** President Carlos Arroyo del Rio van Ecuador onthulde, dat de Verenigde Staten in Ecuador een vlootbasis gevestigd hebben, van waaruit een groot deel van de Stille Zuidzee kan worden beheerst.

— **Tokio:** Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier zegt, dat 23 oorlogsschepen van de Verenigde Landen tot zinken werden gebracht bij de vlootgevechten in de Java Zee gedurende het weekeinde. De bekendmaking beweert, dat 6 kruisers, 8 torpedojagers, 7 duikboten, 1 kanonneerboot en 1 mijnenveger tot zinken werden gebracht en een torpedojager licht beschadigd werd. Het communiqué liegt verder, dat de zware Noordamerikaanse kruiser „Houston" van 9.050 ton zich onder de schepen bevond, die tot zinken gebracht werden. De andere kruisers, die volgens Tokio tot zinken gebracht werden, zijn: de „Exeter" van 8.390 ton (Brits); de „Perth" van 6.890 ton (Australisch); de „Hobert" van 7.105 ton (Australisch); „De Ruyter" van 6.450 ton (Nederlands); de „Java" van 6.670 ton (Nederlands). Later wordt beweerd uit Tokio, dat een kruiser van het Houston-type, dat tot zinken zou zijn gebracht, geïdentificeerd werd als het Noordamerikaanse schip „Augusta" van dezelfde klasse als de Houston. De Nederlandse kruiser „De Ruyter", welke volgens een vroeger bericht tot zinken zou zijn gebracht, zou thans de „Tromp" zijn van 3.350 ton.

Gisteren overleed na langdurig lijden onze lieve man, vader en schoonvader

Cornelis van Putten

B. M. van Putten-Gentilomo
A. G. de Meyer-van Putten
W. H. de Meyer.

Geen bezoek.

Curaçao, 3 Maart 1942.

916

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Londen:** Een officiële Britse zegsman deelde mede, dat de Regering een veilig geleide en een garantie van Italië heeft gehad om schepen met tarwe naar Hellas te zenden. De Duitse Regering gaf reeds een garantie. De zegsman zeide, dat de schepen met tarwe in Haifa wachten en deze week moeten vertrekken.

— **Londen:** Een officiële zegsman deelde mede, dat het verlies van voedsel door Groot Britannië als resultaat van het tot zinken brengen van schepen niet „echt groot" geweest is. Hij verklaarde, dat de noodzakelijke voedselvoorraden aan het einde van 1941 30% meer bedroegen dan aan het einde van 1940. Niettegenstaande zeide hij, dat het nodig zal zijn de bestaande rantsoenen enigszins te verminderen.

— **Caïro:** Het Britse communiqué van Cairo luidt als volgt: „De vijandelijke luchtstrijdkrachten waren gisteren actief en vielen onze voorste troepen aan. Zij werden echter bestreden door onze eigen vliegtuigen. Behalve de patrouille-activiteiten valt er niets belangrijks te melden".

— **Bandoeng:** Het Nederlandse Hoofdcommando maakte bekend, dat de Japanse invasie van Java sedert Zondag tot stilstand is gebracht, doch vijandelijke vliegtuigen sloegen naar Bandoeng in een aanval, waarbij 102 personen gedood of gewond werden. De meeste bommen vielen in de buurt van het vliegveld.

Gemeld wordt, dat de Nederlanders hun defensieplannen volkomen in werking zetten en dat de gevechten op grote schaal gevoerd worden.

Geen referte werd gemaakt naar de reusachtige nieuwe invasie-armada, die — naar vermeld — de kusten van Java nadert met grote versterkingen.

Hoewel Generaal Sir Archibald Percival Wavell vertrokken is, zijn de Britse troepen nog steeds in de strijd onder commando van Majoor Generaal H. G. Sitwell, die op zijn beurt zijn orders van de Nederlanders ontvangt.

— New York 12.13 uur: Op dit ogenblik kan zonder voorbehoud worden vastgesteld, dat wij op alle fronten in Java de situatie in handen hebben.

N. V. Assurantie-Maatschappij „de Nederlanden", van 1845

N. V. Fatum, Ongevallenverzekering-Maatschappij van „de Nederlanden" van 1845

N. V. Haagsche Assurantie Compagnie voor Brand enz. van 1805

N. V. Nederlandsche Brandverzekering Maatschappij van 1861

N. V. Labor, Bedrijfsverzekering. Maatschappij van „de Nederlanden" van 1845

N. V. Verzekering-Maatschappij „De Nederlandsche Phoenix"

N. V. Nederlandsch-Indische Zee- & Brandassurantie-Maatschappij 1851

N. V. Tweede Nederlandsch-Indische Zee & Brandassurantie-Maatschappij 1861

N. V. Koloniale Zee en Brandassurantie Maatschappij 1861

M. V. Tweede Koloniale Zee- en Brandassurantie-Maatschappij 1865

N. V Zee en Brandassurantie Maatschappij „De Oosterling" 1865

N. V. Levensverzekering-Maatschappij van „de Nederlanden". van 1845

N. V. Javasche Verzekerings Agenturen Maatschappij (JAVAM)

Per 1 Maart 1942 is de zetel dezer Maatschappijen verplaatst van Batavia (N.O.I.) naar Willemstad (Curaçao), welke zetelverplaatsingen zijn goedgekeurd bij Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indië d.d. 5 Februari 1942 No. 5z.

918

Directie en Personeel van het Electriciteitbedrijf te Curaçao, geven hierbij tot hun groot leedwezen kennis van het overlijden van hun oud-Directeur en vriend

C. van Putten.

Hij ruste in vrede.

Curaçao, 2 Maart 1942.

921

Voor de vele blijken van belangstelling bij het overlijden van onzen echtgenoot en vader

C. van Putten.

betuigen wij hierbij onzen hartelijken dank.

B. M. van Putten-Gentilomo
A. G. de Meyer-van Putten
W. de Meyer.

922

December 1941 in Indië:

Terstond werd besloten liever te vernielen, dan den vijand iets te laten.

Een knipsel uit het „Algemeen Indisch Dagblad" van den Amigoe-correspondent te Batavia bevat de rede van den kapitein van de Generale Staf, L. A. Vellenga, hoofd van het kantoor voor afvoer en vernieling bij het Secretariaat van de Staatsmobilisatieraad. Kapitein Vellenga zeide:

Afvoer of zo nodig vernietiging heeft in de allereerste plaats ten doel den vijand het gebruik van voorraden, bedrijven enz., te beletten. In de moderne oorlogvoering neemt de noodzaak om bij dreigende vijandelijke bezetting allerlei oorlogsbenodigheden uit 's vijands handen te houden betzij door afvoer — dus door veiligstelling — hetzij door vernietiging een veel belangrijker plaats in dan men wel eens geneigd is te denken. In enkele gevallen kan zelfs de opzettelijke vernieling van voorraden en bedrijven van bijna even groot gewicht zijn als de strijd om het behoud ervan.

De ware betekenis van afvoer en vernieling wordt eerst goed duidelijk, wanneer men zich realiseert, welke kwade gevolgen het achterwege laten van dergelijke maatregelen kan hebben. De op dit gebied in West Europa opgedane oorlogservaring spreekt een duidelijke taal. Een enkel concreet voorbeeld ter toelichting.

De noodzaak van het vernietigen.

Het feit, dat de grote wapenfabrieken en zware industrieën in Frankrijk, België en ook in Nederland niet met de grond gelijk gemaakt zijn, is oorzaak geweest, dat deze bedrijven konden worden ingeschakeld in de Duitse oorlogsproductie. Dat betekent, dat met het in onze eigen fabrieken vervaardigde oorlogstuig wij en onze bondgenoten dagelijks worden bestreden. Het feit, dat de goed geoutilleerde havens aan de Westkust van Europa niet tijdig en voor lange tijd onbruikbaar zijn gemaakt, is oorzaak geweest, dat de Duitse duikboot-actie zich daarop kon baseren en al heel spoedig met veel grotere intensiteit kon worden gevoerd dan anders mogelijk zou zijn geweest.

Het feit, dat verzuimd is de olievoorraden te vernielen is oorzaak geweest, dat den Duitsers 18 millioen barrel olie in handen viel, d.i. het dubbele van de hoeveelheid, die hun de bezetting van West-Europa had gekost.

Het feit tenslotte, dat het overgrote deel van de transportmiddelen door de verdedigers in ongeschonden staat werd gelaten is een der oorzaken, dat de Duitser zijn roofzucht onder meest gunstige omstandigheden kan botvieren, omdat hij zijn buit gemakkelijk naar Duitsland kan afvoeren. Bovendien zullen de duizenden vrachtauto's, die grote autofabrieken als Renault, Citroen e.a. afleveren, Duitsland in niet onbelangrijke mate helpen de huidige transportmoeilijkheden in Oost-Europa te overwinnen.

Luisteraars, ik zou nog lang kunnen uitweiden over de noodzaak om — indien de militaire toestand daartoe aanleiding geeft — over te gaan tot tijdige en waar nodig ook grondige vernieling van industrieën, havens, olievoorraden, transportmiddelen en wellicht van vele andere objecten. Hopelijk geven de zo juist vermelde feiten u reeds een globale indruk van die noodzaak, maar ik zou mijn betoog nog willen versterken door — zij het zeer kort — nog even een andere principiële zijde van het vraagstuk van afvoer en vernieling te belichten.

Tengevolge van de omstandigheid, dat in West-Europa zoveel vernielingen achterwege zijn gelaten werd de Raf genoodzaakt bijna dagelijks de havens, de hoogovens, industrieën, olieopslagplaatsen in Nederland, België, Frankrijk en Noorwegen onder handen te nemen.

Door veel bloed en bommen kostende luchtbombardementen moet thans worden getracht vernielingen tot stand te brengen, die op doelmatiger wijze en met een fractie van de gebruikte middelen door speciale grondstrijdkrachten hadden kunnen worden bewerkstelligd.

Het resultaat daarvan is blijkens beschikbare gegevens bovendien nog verre van afdoende. Het is niet te veel gezegd, dat de op de juiste wijze en op het juiste ogenblik genomen vernielingsmaatregelen een tweevoudige waarde hebben: zij doen den vijand afbreuk en sparen de eigen gevechtskracht.

Eigen werk te vernietigen is een grote overwinning op zich zelf.

Waar dit alles zo duidelijk is, zult u zich misschien de vraag hebben gesteld, waaraan het toch te wijten is, dat den Duitsers in West-Europa zo veel goede strijdmiddelen in handen zijn gespeeld. Men kende daar toch de beginselen van de moderne oorlog en men was er toch op voorbereid die te voeren. Naar mijn mening kan het antwoord op deze vraag slechts luiden, dat de vreedzame landen zich de werkelijke betekenis van dit onderdeel der oorlogvoering niet volledig bewust zijn geweest. De geest stond er niet naar om de eigen met zoveel moeite en zorg verkregen voorraden en bedrijven zelf moedwillig te vernielen. Men kon niet inzien, dat vernieling onder bepaalde omstandigheden winst kan betekenen en dat het de oorlogsnoodzaak is, welke daartoe dwingt. Ongetwijfeld zijn er in Nederland op het laatste moment pogingen en zeer heldhaftige pogingen gedaan om door vernieling nog vele zaken uit 's vijands handen te redden, maar toen was het te laat! Men beschikte op dat moment niet over de organisatie en de middelen, die voor een systematisch opgezette afvoer of vernieling onontbeerlijk zijn.

In scherp contrast met deze uit militair oogpunt te verwerpen behoudzucht staat Stalins tactiek der verschroeide aarde. Op velerlei gebied blijken de Russen zich terdege op de strijd te hebben voorbereid. Niet alleen putten zij met hun wapenen de Duitse aanvalskracht geleidelijk uit, maar zij doen door hun klaarblijkelijk zeer gedetailleerd systeem van afvoer en vernielingen den invaller naar verhouding misschien nog meer afbreuk. Het is mij niet met juistheid bekend in welke mate de afvoer en vernielingen in Rusland werkelijk worden uitgevoerd, maar toch geloof ik wel, dat de benaming „verschroeide aarde" niet al te letterlijk mag worden opgevat.

Een volledige verschroeiing van de aarde zou binnen korte tijd den bewoners van de getroffen gebieden het leven onmogelijk maken, zij zouden „en masse" omkomen en daarmede zou het oorlogsdoel verre zijn voorbijgestreefd. Het vechten voor de vrijmaking zou weinig zin meer hebben.

In Rusland.

Hoe de toestand in Rusland op het gebied van vernieling ook is, het staat wel vast, dat voor ons in Indië noch het systeem van niet-vernieling, noch dat der totale verwoesting toepasselijk kan zijn. Enerzijds zijn wij verplicht geen enkel redelijk middel achterwege te laten, hetwelk den vijand afbreuk kan doen maar anderzijds zal dit stelsel nimmer zover mogen worden doorgevoerd, dat het de eigen bevolking als geheel in haar levensbestaan ernstig zou aantasten.

Binnen de grenzen van deze twee uiterste mogelijkheden is het te lande spoedig na midden 1940 door het bureau van de Staatsmobilisatieraad een stelsel van afvoer/vernieling ontworpen, waarbij al direct veel aandacht aan de afvoermogelijkheden werd besteed. Afvoer uit de kuststeden — die vooral op Java ware stapelplaatsen zijn — naar het binnenland, van de zeer omvangrijke voorraden van de landsdiensten en ook van grote hoeveelheden importgoederen heeft reeds op grote schaal plaats gehad. Er zijn maatregelen getroffen om zoveel zich een toestand van meer direct dreigend oorlogsgevaar aftekent, over te gaan tot de veiligstelling van nog tienduizenden tonnen waardevolle goederen en vitale onderdelen de bedrijven en landbouwondernemingen. De Dienst van het Boswezen is op het ogenblik bezig in het binnenland van Java voor dit doel zeer vele goedangs te bouwen. In de buitengewesten kan als regel met minder ver gaande maatregelen worden volstaan, omdat de voorraden aldaar meestal van betrekkelijk geringe omvang zijn. Het spreekt vanzelf, dat de afvoer veel voorbereiding gevraagd heeft. Het ging hierbij niet alleen om de vraag, waar de goederen zullen moeten worden opgeslagen, doch tal van vraagstukken als de keuze van de goederen, welke voor veiligstelling in aanmerking dienen te worden gebracht, de regeling van het transport, het beheer e.d. moesten hierbij onder de ogen worden gezien.

Kan de afvoer in hoofdzaak geleidelijk plaats hebben, de vernieling draagt een geheel ander karakter. De organisatie hiervan moet er op zijn ingesteld, dat de uitvoering van deze als onherroepelijk te beschouwen maatregelen op zeer korte termijn en op het allerlaatste moment kan plaats hebben.

Ik moet mij omtrent hetgeen er op dit gebied tot stand is gebracht om begrijpelijke redenen tot enkele globale opmerkingen bepalen. Voor de heren in Tokio, die zo gaarne korte metten met ons willen maken, moet hier en daar nog een kleine verrassing overblijven. Eén ding mag hij wel weten, nl. dat onze Regering onder bepaalde omstandigheden bij het tot stand brengen van vernielingen niet zal terug schrikken voor kapitaalsvernietiging op grote schaal.

De vernietigingsdienst.

Een enkel woord nog over de eigenlijke vernietigingsdienst. Toen dit onderwerp door de Staatsmobilisatieraad werd aangesneden, deden zich al direct twee principiële vragen voor, nl. wie zal de vernieling voorbereiden en uitvoeren en wat moet er vernield worden. Vernielen is een typisch militaire aangelegenheid. Elk modern leger heeft zijn vernielingsorganen, speciaal bestemd voor het vernielen van bruggen, wegen en soortgelijke objecten. Deze organen zijn er evenwel niet op berekend om vernielingen tot stand te brengen, welke niet bepaaldelijk met militaire operatiën verband houden, zoals de modern oorlog dat eist. Van het begin af is er dan ook naar gestreefd de organisatie van laatstbedoelde vernielingen zo weinig mogelijk op het leger te doen drukken. De voorbereiding had plaats door het Bureau van de Staatsmobilisatieraad, terwijl voor de verkrijging van het benodigde vernielingspersoneel met succes een beroep is gedaan op het burgerfront. Het staat vast, dat deze bijna onuitputtelijke bron van kracht aan alle gestelde eisen zal kunnen voldoen.

Omtrent de vraag, wat er vernield moet worden, hebben de hoofden van de Departementen zich ieder voor zijn eigen invloedssfeer uitgesproken. In overleg met het Bureau van de Staatsmobilisatieraad zijn richtlijnen samengesteld, waarin in algemene trekken is aangegeven, welke groepen van objecten uit 's vijands handen zullen dienen te worden gehouden. Deze richtlijnen bestrijken een zeer breed gebied. De uitwerking van deze richtlijnen werd naar door den Voorzitter van de Staatsmobilisatieraad gegeven aanwijzingen, opgedragen aan de Residenten, waarvoor deze bestuurs-ambtenaren zich als regel lieten bijstaan door een afvoer- en vernielingscommissie, waarvan er in het geheel een 35-tal werden ingesteld. De eerste taak dezer commissies was om binnen de grenzen van de gestelde richtlijnen een inventaris op te maken van hetgeen in bepaalde gebiedsdelen voor vernietiging in aanmerking zou komen. Op deze wijze werd de basis verkregen voor een in te stellen vernielingsdienst, die zich thans over geheel Nederlands Indië uitstrekt. Het werk van de A.V.C's is niet eenvoudig geweest, aan de ene kant, omdat de te behandelen stof zeer uitgebreid en nieuw was, maar ook vooral omdat het door allerlei omstandigheden vrij lang heeft geduurd voor de richtlijnen in een practisch bruikbare vorm waren gegoten. Het werk van de commissies is niettemin goeddeels voltooid en dit is in de eerste plaats te danken aan de algemene bereidwilligheid en het grote enthousiasme, waarmee tallozen zich aan deze taak hebben gegeven.

Dit geheel vrijwillig verrichte werk heeft er veel toe bijgedragen, dat thans reeds de grondslagen zijn gelegd voor vele tientallen vernielingscorpsen, die voorlopig in burgerdienstplicht worden gevormd, doch thans zijn gemilitariseerd. In deze eenheden zijn vele tienduizenden personen opgenomen. Er is een volledige kennis en paraatheid verkregen om in welk gebiedsdeel van Indië ook, onze waardevolle voorraden en bedrijven uit 's vijands handen te houden in de mate, waarin en op het tijdstip, waarop de opperbevelhebber dit nodig acht. Ook in dit opzicht hebben wij onze les geleerd.

Nederland.

NIEUW LETTERKUNDIG TIJDSCHRIFT.

In Londen is een nieuw letterkundig Nederlands tijdschrift in oprichting, waaraan o.a. medewerken A. den Doolaard en H. Gomperts (vroegere secretaris van Jan Greshoff).

DE HACHELIJKE VOEDSELPOSITIE

Nieuw licht op de hachelijke voedselpositie in onderdrukt Nederland wordt geworpen door een uiteenzetting, die S. L. Louwens, directeur-generaal van de voedselvoorziening te Middelburg heeft gehouden. Deze zeide onder andere, dat het grote gebrek aan aardappelen ten dele is ontstaan door het veel grotere gebruik van aardappelen, welk groter gebruik op zijn beurt weer voorkomt uit gebrek aan andere levensmiddelen. Daarom moeten nu aardappelen op de markt worden gebracht, die vroeger niet voor menselijke consumptie werden gebruikt.

ONDERWIJS ONDER DE HIEL.

In de Nederlandse dagbladen staan de bepalingen die Seyss Inquart heeft afgekondigd betreffende de status van hoogleraren, privaat-docenten, lectoren enz. Wanneer deze werkzaam waren aan universiteiten, die door de Duitsers gesloten zijn, kunnen zij worden overgeplaatst naar andere universiteiten. Alle die aan het hoger, middelbaar, lager onderwijs zijn verbonden, stellen zich bloot aan ontslag „wanneer zij hun ambt misbruiken voor doeleinden, schadelijk voor de Nederlandse opvoeding" (lees: wanneer zij zich anti-nationaal-socialistisch uiten). Wie daarna particulier voortgaan met doceren of wie zulke ontslagenen doen doceren kunnen worden gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of een ongelimiteerde boete. Alle, die tonen, dat zij te dezen opzichte niet sérieus handelen (een zeer vage omschrijving, die voor veel overheidswillekeur gelegenheid biedt), kunnen eveneens ontslagen of gestraft worden. Dat het onderwijs bij nazies niet erg meetelt, blijke uit het feit, dat het het eerste slachtoffer van het brandstofgebrek was: sedert Kerstmis immers werd gedurende iedere drie weken slechts in een week de gehele dag onderwijs gegeven, beide andere weken gedurende halve dagen.

Ofschoon secretaris-generaal Van Dam de heropening van de Leidse universiteit had aangekondigd, is dit nog steeds niet geschied. Ook de Delftse Hogeschool is nog altijd gesloten. **Professor Meyers** kreeg enige tijd geleden bevel binnen 24 uur zijn woning te verlaten. Dank zij der hulp van tientallen van zijn oud-studenten was hij in staat zijn gehele grote bibliotheek binnen die tijd in te pakken en mee te nemen. Inmiddels heeft de (gesloten) Delftse Hogeschool zijn honderdste verjaardag „gevierd". Er zou oorspronkelijk nog een soort plechtigheid hebben plaats gehad, waarbij rector-magnificus prof. Dr. C. J. van Nieuwenburg een rede zou hebben gehouden. Doch deze is „wegens de tijdsomstandigheden" afgelast.

Ook de gewoonte om een speciaal herdenkingsboek uit te geven werd ditmaal niet gevolgd. Het „Handelsblad", dat op dit eeuwfeest wijst, schrijft: „De omstandigheden maken het niet mogelijk een artikel te wijden aan de huidige plaats en aan de toekomst van de Delftse Hogeschool."

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Een electrische trein is op de lijn Gouda — Den Haag bij Bleiswijk gederailleerd. Oorzaak: verkeerde wisselstand. Bij Boxtel is een goederentrein gederailleerd. Oorzaak: de seinen functioneerden niet.

— Kapitein G. J. Verwey is tot 4 jaar gevangenisstraf en ontslag uit de militaire dienst veroordeeld. Hij zou op 10 Mei 1940 bij een huiszoeking bij N.S.B.'ers vier N.S.B.-vrouwen zich hebben doen ontkleden.

— De Duitse pers, die minister Eelco Nicolaas van Kleffens heeft „ontmaskerd" als lid van een complot tegen Hitlers leven, vertelt nu dat H.M. de Koningin daar alles van wist. Doel: het in discrediet brengen van de Nederlandse regering en de weg bereiden voor „minister-president A. A. Mussert".

— De belastingplicht voor Nederlanders in het buitenland is enigszins gewijzigd: wie reeds twintig procent van zijn inkomen aan belasting betaalt in het land zijner inwoning, behoeft geen Nederlandse belasting bovendien te betalen.

— Nederlanders in Engeland hebben een extra chèque van 5000 pond naar Indië gestuurd; geld bijeen gebracht voor rijdende cantines.

— Thans wordt bekend, dat een groot aantal branden, waarvan negen zeer grote, in de eerste helft van Januari in Nederland heeft gewoed. Onder de afgebrande gebouwen bevindt zich het hotel in Venlo, waar Duitse officieren woonden.

— De burgemeester van Den Haag richtte een ernstige waarschuwing tot de burgerij wegens het voortdurend beschadigen van de borden, waarop de Duitse officiële bekendmaking wordt aangeslagen.

— In Nederland zijn de hardrijschaatsen-kampioenschappen verreden. Kampioenen werden: **Buyen, Havekotte en Keizer** (de wedstrijden hadden te Zutphen plaatsen).

— Er zijn nu reeds valse zinken stuivertjes in omloop.

— In Den Haag is overleden **Mr. H. J. Matthes**, oud-raadsheer in het Hooggerechtshof van Nederlands Indië (78 jaar).

— „Volk en Vaderland" is weer boos. Ditmaal omdat in twee weken tijds in het dorp Wieringen drie meisjes werden geboren, die alle drie **Irene Beatrix** werden genoemd.

— Een zekere Heer Zilver, propagandist voor de winterhulp te Amsterdam zeide (volgens het „Handelsblad" van 26 Januari), dat de houding van het publiek jegens de winterhulp „zeer teleurstellend" was. Hij zeide verder: „Dit volkje is diep gezonken, het heeft zijn zelfrespect en zijn eer verloren" (dat zegt een N.S.B.'er).

— Alle Nederlandse bladen hebben tal van advertenties, waarin allerlei soorten artikelen voor Duitsland worden gevraagd; geschoolde en ongeschoolde.

— En ook zien wij vele advertenties van Duitsers, die vooraden in Nederland willen opkopen (voor marken). Alles wat maar los en vast is: van tandenborstels af tot huizen en hypotheken.

— In Amsterdam zijn twee, daar pas gevestigde, Duitse boekwinkels, door een mensenmenigte aangevallen. Grote schade werd er aangericht.

— Zes pas-benoemde Nederlandse tweede-luitenants-vliegers zijn te Londen beëdigd.

— **Dr. Bierens de Haan** heeft een prachtige en kostbare schenking aan het museum Boymans gedaan: 168 oude prenten, 23 etsen en veertig standaardwerken over de historie van het Nederlandse volk. Alles uit het midden der 18e eeuw.

— Generaal H. A. Seuffardt is afgetreden als militair lid van het Vredesgerechtshof in Den Haag.

— De Hertog van Kent heeft een bezoek gebracht aan Nederlandse K.L.M.-vliegers en zich geruime tijd met hen onderhouden.

— Max Blokzijl is benoemd tot leider van het Nederlandse Persgilde.

— Na Rembrandt, Shakespeare, Rubens, Vondel en den Vliegenden Hollander tot ras-Duitsers te hebben geproclameerd, komt nu Willem Kloos aan de beurt. Een zekere Jurriaan van Tolls schrijft in het maandblad „Sibbe" dat de grote dichter „door zijn afstamming recht heeft op de naam Germaan."

Brief aan de Redactie.

Aan de Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao".

Mijne Heren:

Hieronder gelieve u aan te treffen een verslag van een bijeenkomst van de officieren van de C.S.M. en waarbij enige K.N.S.M.-officieren tegenwoordig waren en welke werd gehouden hedenmiddag om 16.30 uur.

Onderstaand verslag wordt aan de beide Nederlandse dagbladen toegezonden. 2 Maart 1942.

w.g. C. W. van Drielen.

Heden vond een bijeenkomst plaats van C.S.M.-officieren, waarbij eveneens enige officieren der in de haven liggende koopvaardijschepen aanwezig waren.

Om 16.35 uur opent de voorzitter de bijeenkomst met een welkomstwoord tot de aanwezigen en sprak een redevoering uit, waarvan hier een resumé volgt.

Nadat hij er de nadruk opgelegd heeft, dat de onenigheid, welke er heerst tussen C.S.M.-officieren enerzijds en de directie der C.S.M. te Curaçao anderzijds, niet is zoals de directie het wil doen voorkomen een poging om van de huidige situatie misbruik te maken, teneinde onredelijke voordelen te behalen, geeft hij een overzicht van de ontwikkeling der sociale wetgeving op Curaçao en laat duidelijk uitkomen, dat, wanneer de directie der C.P.I.M. en C.S.M. niet bij alle gelegenheden de leiding der oppositie op zich had genomen bij de besprekingen over sociale maatregelen en tevens niet verzuimd had gezond overleg te plegen met de vakorganisaties, deze sociale wetgevingen reeds lang aangepast hadden kunnen zijn aan de huidige omstandigheden, waardoor een situatie, zoals thans, nimmer, maar dan ook nimmer, ontstaan was (applaus).

Hij wijst er op, dat reeds in Januari 1938 in de „Neptunus", orgaan van stuurlieden en gezagvoerders ter Koopvaardij, de twijfel geuit werd of de directie te Curaçao het hoofdkantoor in Den Haag wel de juiste voorlichting gaf om op de juiste wijze en op het juiste tijdstip die veranderingen in de dienstvoorwaarden te kunnen aanbrengen, waartoe de veranderde toestanden aanleiding konden geven.

Terwijl de directie in Den Haag in April 1940 tenslotte besloot in direct contact te treden met de Centrale van Koopvaardij-officieren, was het noodlot, wat ons moederland trof, voor de directie op Curaçao gerede aanleiding om van de omstandigheden gebruik te maken en op de oude voet voort te gaan.

Niet wij, collega's, roept de spreker uit, willen van een omstandigheid gebruik maken, maar de leidinggevende personen in de directie van de C.S.M., hebben van een omstandigheid gebruik gemaakt, om de politiek, welke zij in de Curaçaose samenleving voorgestaan en welke zij ook gaarne de C.S.M.-officieren toegepast hebben, door te drijven (applaus)!

De spreker stelt de houding van de directie van de Koninklijke in Londen, welke overleg pleegt met de Centrale van Koopvaardijofficieren tegenover de houding van de directie in Curaçao, welke nog deze week verklaarde niet met een dergelijke organisatie in onderhandeling te willen treden.

Hij zet uiteen, dat ondanks een brief van de C.S.M.-officieren aan de directie, waarin zij betoogden, dat zij op generlei wijze afbreuk wensten te doen aan de belangen van de geallieerde scheepvaart, doch dat zij voor eventuele nabestaanden en hen zelven slechts datgene wensten te [...] dat zonder benadeling die[...] bereikt zou kunnen worden, [...] doorging met de mening te [...] vatten als zouden haar offic[...] willen varen, als zouden zij [...] staan tegenover Geallieerde[...] over de zaak der Nederlands[...] en tegenover de zaak van de[...] tie.

De zaak der democratie, [...] waarvoor duizenden van hun [...] het leven gaven op de A[...] Oceaan, rond de kusten van [...] in de golven van de Stille Z[...] waarvoor nu ook hun collega[...] ven lieten in de wateren va[...] raïbische Zee.

De democratie, waarin [...] waarvoor zij zolang tegen [...] directie gevochten hebben, [...] dingsbodem vindt.

Het ware belachelijk, als [...] schuldiging niet zo gering wa[...] nog enige aandacht aan te [...] maar als men het wil, zo [...] spreker uit, dan wil ik het w[...] reld inschreeuwen.

Ja, ja, duizendmaal ja, w[...] blijven loyaal tegenover de [...] Geallieerden, tegenover de [...] Nederlandse vrijheid, tegen [...] zaak der democratie, de de [...] welke in het gehele wezen [...] zeeman verankerd ligt. Niet [...] **hoeft men 5e colonnisten te** [...] (geweldig applaus).

De spreker zet verder ui[...] ondanks de beschikking Ao [...] 30 van 27 Februari jl., de sit[...] de C.S.M.-officieren niet ver[...] doch dat de mogelijkheid om [...] rect contact, ook in de toek[...] overeenstemming met de d[...] komen, thans wel als uitgesl[...] worden geacht. Hij stelt daa[...] de volgende verklaring aan [...] cellentie den Gouverneur van [...] te doen toekomen.

Ondergetekenden, Officier[...] C.S.M. verklaren hierbij:

Dat zij verschillende verlan[...] ben kenbaar gemaakt aan d[...] van gemelde maatschappij e[...] bestuur;

Dat zij evenwel uitdrukkel[...] ren, dat zij geenszins bedoel[...] schade toe te brengen aan de [...] de scheepvaart;

Dat zij ongeacht Publicati[...] 1942 No. 30 reeds besloten ha[...] ook de houding van de di[...] mogen zijn, zij op geen enkel [...] zaak der Nederlandse vrijhe[...] vaar zouden willen brengen.

Zij protesteren echter teg[...] welwillende houding te deze [...] directie der C.S.M. te Curaça[...] nomen.

Zij wijzen op de gevaren, [...] eventuele voortzetting van [...] ding voor de nationale zaak [...] mede zou kunnen brengen.

Zij nemen hierbij de vr[...] belangen met verwijzing na[...] Publicatieblad Ao 1941 No. [...] handen van Uwe Excellentie [...]

Gedaan te Curaçao 2e Ma[...]

* * *

De spreker, voortgaande, [...] bij de bijeenkomst op aan een [...] houding te bewaren en bij e[...] tuele discussie zich niet te la[...] leiden uiting te geven aan d[...] tering, welke ontstaan is do[...] sociale houding der directie. [...] zijn betoog met het uitspreke[...] hoop, dat, als eenmaal de zon [...] heid zal verrijzen over de d[...] en duizenden zeemansgraven [...] werk der C.S.M.-officieren [...] moeilijke tijden het zijne er to[...] mogen dragen, dat een beter [...] gevormd zal kunnen worden [...] in dan ook de zeeman de pla[...] hem rechtens toekomt, zal to[...] krijgen (daverend applaus!).

In de nu volgende gedachte[...] ling wijst een der aanwezige[...] ingezonden stuk in de „[...] Nieuwsberichten" van den [...] dant van een oorlogsschip e[...] zijn verontwaardiging uit ov[...] dachten, welke daarin tot uitin[...]

Nadat gelegenheid tot teke[...] geven is, wordt de bijeenkom[...] een waardig en kalm verloop [...] sloten.